

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4Csp/31/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518200946
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2021:8518200946.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v spore žalobcu: Generali Poistovňa, a. s., Lamačská cesta 3/A, Bratislava, IČO: 35 709 332 , práv. zastúpený: Beňo & partners, advokátska kancelária s.r.o., Nám. Sv. Egídia 40/93, Poprad, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, C. X, XXX XX D., právne zastúpený: JUDr. Maroš Zima, s.r.o., so sídlom Vsetínska 1021/19, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 47 234831 v konaní o zaplatenie 1414,00 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 707,- eur a úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 707,- eur od 31.12.2015 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 02.07.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.414,00 eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.414,00 eur od 31.12.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania.

Žalobca odôvodnil žalobu tým, že dňa 23.01.2015 so žalovaným uzavrel poisťnú zmluvu č. 2401032509 o povinnom zmluvnom poistení zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „poisťná zmluva“) so začiatkom poistenia od 23.01.2015. Dňa 17.02.2015 došlo k škodovej udalosti v Anglicku – keď poistené osobné motorové vozidlo EČ: E., zn. F. G. vychádzalo z parkoviska a došlo k stretu a poškodeniu motorového vozidla zn. F. H., EČ: C.. Poškodený si uplatnil právo na náhradu škody u likvidačného zástupcu žalobcu, a ten mu vyplatil dňa 08.09.2015 poisťné plnenie vo výške 1.414,00 eur v súlade so zákonom č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o PZP“). Žalobca v súvislosti s vyplateným poisťným plnením poukázal na ustanovenie § 12 ods. 1 písm. g) zákona o PZP, v zmysle ktorého má poisťovateľ proti poisťníkovi nárok na náhradu poisťného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4, t. j. písomne neoznámil poisťovateľovi vznik škodovej udalosti v zákonom stanovenej lehote. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný si bez existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa nesplnil svoju oznamovaciu povinnosť a vznik škodovej udalosti nahlásil až 20.04.2015, vznikol žalobcovi voči žalovanému regresný nárok za poskytnuté poisťné plnenie. Nakoľko žalovaný neuhradil dlžnú sumu ani

na základe výziev zo dňa 30.11.2016 a 27.4.2016, žalobca podal žalobu na súd, kde si uplatnil žalovanú sumu so zákonným úrokom z omeškania a náhradu trov konania.

Žalobca na preukázanie svojich tvrdení pripojil k žalobe listinné dôkazy – poisťnú zmluvu č. 2401032509 (č. l. 4-6), oznámenie škody z poistenia PZP zahraničného partnera (č. l. 7-8), oznámenie o registrácii škodovej udalosti č. 6400984640 zo dňa 16.03.2015 (č. l. 9), Oznámenie škody z PZP (č. l. 10), fotokópii vodičského preukazu a zelenej karty (č. l. 11-12), fotodokumentáciu (č. l. 12), likvidačnú správu a výpočet plnenia (č. l. 13), výzvu na náhradu vyplateného poistného plnenia zo dňa 30.11.2015 s doručenkou (č. l. 14-15), výzvu na náhradu vyplateného poistného plnenia – predžalobná upomienka zo dňa 27.04.2016 (č. l. 16), list s odpoveďou zo dňa 20.10.2017 s doručenkou (č. l. 17-18).

Súd vydal dňa 10.8.2018 platobný rozkaz č. k. 4Csp/31/2018-31, ktorým žalobnému návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Žalovaný proti predmetnému platobnému rozkazu podal odpor, ktorý odôvodnil tým, že nepopiera, že dňa 17.02.2015 v meste Halifax došlo k stretnutiu vozidiel zn. F. G., EČ: E., ktoré riadil jeho syn A. B., nar. XX.XX.XXXX s vozidlom EČ: C., ktoré riadil poškodený E. H. I., avšak pri strete týchto vozidiel nevznikla žiadna škoda, a tak nemá vedomosť o tom z akého dôvodu žalobca uhradil sumu 1.414,00 eur a nie je mu zrejmé ani to, z čoho táto škoda pozostáva. Žalovaný zároveň uviedol, že vyššie uvedená udalosť sa stala dňa 17.02.2015 a žalobca si svoj nárok uplatnil až dňa 02.07.2018, t.j. po takmer tri a pol roku. Z uvedeného dôvodu vzniesol námietku premlčania nakoľko v danom prípade podľa jeho názoru uplynula objektívna ako aj subjektívna premlčacia doba. Žalovaný navrhol platobný rozkaz v celom rozsahu zrušiť, podanú žalobu zamietnuť ako nedôvodnú. Vzhľadom na skutočnosť, že proti predmetnému platobnému rozkazu podal žalovaný včas odpor s vecným odôvodnením, súd platobný rozkaz uznesením č. k. 4Csp/31/2018-35 zo dňa 19.09.2018 v celom rozsahu zrušil.

K odporu sa žalobca vyjadril v podaní zo dňa 18.10.2018, v ktorom uviedol k námietke žalovaného týkajúcej sa výšky škody, že poškodené vozidlo zn. F. H. bolo vyrobené v roku 2002 a na základe technickej správy nebola odporučená oprava, nakoľko by táto presiahla hodnotu 1.032,50 GBP, čo je v prepočte 1.414,00 eur a predstavuje zostatkovú hodnotu poškodeného vozidla pred haváriou. Žalobca za účelom preukázania týchto skutočností doložil žiadosť o preplatenie poistného plnenia za poškodené motorové vozidlo zo dňa 08.07.2015, faktúry, technické správy a likvidačnú správu (č. l. 44-49). Zo záverečnej časti tejto správy vyplýva odporúčanie, aby bolo s havarovaným vozidlom nakladané ako s vrakom kategórie D, je vhodné na predaj ako opraviteľný vrak. Žalobca na svojom podaní naďalej trval, nakoľko svoj nárok považuje za oprávnený a preukázaný.

Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu k podanému odporu vyjadril podaním zo dňa 10.02.2019, v ktorom uviedol, že s ním v celom rozsahu nesúhlasí. Vo svojom podaní sa odvolal na § 106 zákona č. 40/1964 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), nakoľko sa právo na náhradu škody premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Žalovaný poukázal na samotné písomné podania žalobcu a to, že vznik škodovej udalosti bol nahlásený dňa 20.04.2015 a žalobca ho následne listom zo dňa 30.11.2015 vyzval na zaplatenie sumy vo výške 1.414,00 eur a z tohto dôvodu ma za to, že návrh na vydanie platobného rozkazu zo dňa 02.07.2018, bol urobený po uplynutí dvojiročnej premlčacej doby, ktorá podľa jeho názoru uplynula dňa 20.04.2017.

K stanovisku žalovaného sa vyjadril žalobca 24.10.2018, ktorý k vznesenej námietke premlčania uviedol, že podľa § 12 ods. 4) zákona o PZP sa právo poisťovateľa na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti premlčí do troch rokov odo dňa vyplatenia poistného plnenia. Žalobca uviedol, že poistné plnenie bolo vyplatené poškodenému dňa 08.09.2015 prostredníctvom likvidačného zástupcu F. H. a keďže išlo o hromadnú platbu priložil aj rozpis jednotlivých poistných udalostí (č. l. 55-57). Vzhľadom na skutočnosť, že žaloba bola podaná žalobcom dňa 27.06.2018, nárok podľa názoru žalobcu nie je premlčaný.

Súd na základe vykonaného dokazovania rozhodol vo veci rozsudkom dňa 05.02.2020 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.414,- eur, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.414,- eur od 31.12.2015 do zaplatenia a zároveň nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%.

Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie a KS v Prešove Uznesením č.k.9CoCsp/24/2020-102 zo dňa 10.9.2020 zrušil rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súdu uložil povinnosť v priebehu ďalšieho konania opätovne posúdiť žalobou uplatnený nárok v kontexte aj s ďalšími odvolacími dôvodmi. Osobitnú pozornosť, vzhľadom na dôvod žaloby bude venovať tomu, či žalobcom uplatnený nárok umožňujúci mu vo vzťahu k poisťovníkovi žiadať pri porušení základných povinností náhradu poistného plnenia alebo jeho časti zodpovedá v konkrétnych skutkových okolnostiach princípu primeranosti ako princípu vlastnému európskej právnej kultúre. Na uvedené, posudzujúc zmysel postihového nároku poisťovne, reagoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 1Cdo/73/2019 zo dňa 16.7.2019 majúc za to, že uplatnenie postihového nároku poisťovne má plniť výchovný účel. Uplatňovaním postihu v plnej výške vyplatených súm poistenie zodpovednosti stráca totiž svoj zmysel.

Vzhľadom na uvedené súd rešpektujúc uloženú povinnosť krajského súdu, vo veci doplnil dokazovanie, oboznámil sa s ďalšími stanoviskami strán sporu, obsahom listinných dôkazov a zistil, že skutkový stav je totožný ako v rozsudku zo dňa 05.02.2020.

Na pojednávaní zást. žalobcu uviedla, že v celom rozsahu trvá na podanej žalobe. Zo stany žalovaného došlo k porušeniu povinnosti podľa § 10 ods. 1 a 4 zákona o povinnom zmluvnom poistení. Má za to, že pokiaľ ide o rozhodnutie NS SR 1Cdo/73/2019 zo dňa 16.7.2019 je to ojedinelé rozhodnutie Najvyššieho súdu, ktoré nie je ustálené judikatúrou, preto je neuvěřiteľné v zbierke stanovísk naproti stojí aj samotné skoršie rozhodnutie Najvyššieho súdu, ktorý právny názor vyvracia, ide o rozhodnutie 4Obdo/84/2018 z 11.12.2019 a vzhľadom vlastne na uvedené má za to, že nárok patrí žalobcovi v celom rozsahu. Pokiaľ by sa však súd priklonil k názoru uvedenému v Uznesení Krajského súdu, chce poukázať na to, že uvedené rozhodnutie NS SR vychádza z nálezu Ústavného súdu 4US 377/2018, v ktorom samotný ústavný súd uviedol, že je ústavne komfortne, ak sa vlastne prihliada na to, že výška tohto regresného nároku nesmie byť neprimerane nízka, aby v podstate nedošlo k tomu, že sa nenaplní účel, ktorý sa má plniť, teda výchovný, odstrašujúci účel tohto nároku. Preto vzhľadom aj na uvedené, ak by súd mal za to, že je potrebné tento nárok znížiť, má za to, že plnenie nemôže byť znížené na takú sumu akú požaduje žalovaný.

/(žalovaný v tom čase navrhoval uhradiť sumu 312,- eur a neskôr navrhol sumu 500,- eur /č.l. 150/. Poukázala na to, že v žiadnom prípade sa nejedná o opravu motorového vozidla, nakoľko táto sa neodporúčala vzhľadom na vek vozidla, keďže bolo vyrobené v roku 2002, ale bola odporúčaná likvidácia tejto škodovej udalosti, teda v hodnote 1.414,- eur, bola to totálna škoda. Pokiaľ ide o rozhodnutia, na ktoré poukazoval právny zástupca žalovaného ohľadom amortizácie náhradných dielov, táto judikatúra je už prekonaná rozhodnutiami Najvyššieho súdu, ktoré uvádzajú že ak dôjde k havárii, alebo poškodeniu motorového vozidla a dajú sa tam aj nové súčiastky, nezvyšuje sa cena motorového vozidla tými novými súčiastkami, stále je to búrané auto. Na to je už rozsiahla judikatúra najvyššieho súdu. Avšak nie je to daný prípad nakoľko auto nebolo opravované, ale bolo zlikvidované, bola to vlastne totálna škoda, tak že sa vyplatilo 1414,- eur.

Poukázala na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, spisová značka 4Obbo/84/2018 zo dňa 11.12.2019, uverejnené v zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov v Slovenskej republike, ktoré bolo vydané v obdobnom skutkovom aj právnom stave vecí, a teda je aplikovateľné aj na predmetný spor, z ktorého vyplýva, že podľa názoru Najvyššieho súdu, súdy nie sú oprávnené v konaní o náhradu poistného konania podľa § 12 ods.1a ods.2 zákona č. 381/2001 Z. z. znížiť výšku požadovanej regresnej náhrady poistného plnenia, alebo jeho časti, aplikujúc zásadu primeranosti či iné kritériá, ktoré právna norma neobsahuje, pretože z uvedených zákonných ustanovení, ani zo žiadneho iného právneho predpisu možného aplikovať v danom prípade, takéto oprávnenie súdu nevyplýva.

Splnomocnená zástupkyňa ďalej uviedla, že písomné podania, ktoré adresovali právnomu zástupcovi žalovaného ohľadne možnosti určitej dohody boli v tom zmysle, že boli ochotní upustiť od úhrady úroku z omeškania, avšak na výške istiny vyplývajúcej zo žaloby naďalej trvajú.

Práv. zást. žalovaného na pojednávaniach poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, ktorým bol zrušený rozsudok tunajšieho súdu, a na v ňom uvedené rozhodnutie NS SR 1Cdo/73/2019, kde postihový nárok poisťovne má plniť výchovný účel a nemá byť uplatňovaný v plnej výške, v takomto prípade by poisťné plnenie strácalo svoj zmysel. Taktiež poukázal na to, že žalobca pri uplatňovaní regresného nároku nezohľadnil vek, ako aj skutočný počet najjazdených kilometrov a amortizáciu poškodeného motorového vozidla. Poukazujeme na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 200/2011 a uznesenie Krajského súdu sp. zn. 9Co 9/2010 v zmysle ktorých pri určovaní výšky škody sú súde povinné nielen správne vyložiť ustanovenie § 443 Občianskeho zákonníka, ale pri svojom rozhodnutí musia aplikovať aj ďalšie právne normy upravujúce túto problematiku. V danej veci sa jedná o vyhlášku číslo 492/2004 Z.z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku. Pri poškodení vozidla si poisťovňa pri preplácaní škody odpočíta od nákladov na opravu ku ktorej malo prísť v dôsledku namontovania nových dielov do staršieho vozidla, aby zohľadnená amortizácia, nakoľko išlo o 13-ročné vozidlo, a v takom prípade by vlastne došlo k zhodnoteniu celého vozidla, resp. k opravenej časti, preto má za to, že žalobca ako pri odbornej starostlivosti nemal uhradiť sumu v plnej výške, ale mal zohľadniť amortizáciu. Preto s poukazom na tieto skutočnosti má za to, že časť nároku žalobcu je opodstatnená, avšak výška postihovaného nároku uplatnená v tomto konaní neplní výchovný účel a vzhľadom na tieto okolnosti, ktoré uviedol, má za to že nárok má byť znížený. V poslednom písomnom podaní navrhol, že žalovaný je ochotný uhradiť sumu 500,- eur v 5-tich splátkach. Zdôraznil, že k dopravnej nehode došlo pri cúvaní autom, do ktorého vrazilo ďalšie auto, čiže nešlo ani o rýchlosť jazdy.

Súd mal za preukázané, že v danom prípade nebolo sporné, že došlo k škodovej udalosti, ktorá sa stala dňa 17.02.2015 v Anglicku. Sporným nebol ani vlastník vozidla, ktorým je jednoznačne žalovaný a sporná nebola ani výška plnenia vyplatená poškodenému, ktorá vyplýva z č. l. 13 likvidačnej správy a výpočtu plnenia z 25.8.2015. Sporným bol v danom prípade čas, kedy došlo k nahláseniu škodovej udalosti, avšak žalovaný nepredložil žiadne doklady na preukázanie skutočností, že škodovú udalosť nahlásil v lehote 30 dní po jej vzniku a teda, že si splnil svoju zákonnú povinnosť ako aj ďalších tvrdených skutočností. Ďalšou spornou skutočnosťou bolo v danom prípade to, či došlo alebo nedošlo k premlčaniu, ktoré namietal žalovaný.

V odvolaní žalovaný namietal, že žalobca uhradením škody poškodenému v žalovanej výške konal neodborne a nezodpovedne, nakoľko pri škodovej udalosti došlo len k poškrabaniu predného nárazníka a účastníci dopravnej nehody sa na náhrade škody dohodli. Ak si poškodený nechal opraviť aj iné časti vozidla, nemôže to byť na ťarchu žalovaného. Tiež nebol zohľadnený vek vozidla a počet najjazdených kilometrov, amortizácia vozidla.

Tieto tvrdenia však neboli v konaní žiadnym spôsobom preukázané. Práve naopak z technickej správy / č.l. 47/ vyplýva výška nákladov, ktoré by boli potrebné na opravu /1.082,66/ a technická hodnota vozidla pred nehodou /1.180,00/ a z toho vyplývajúce odporúčanie, aby bolo s vozidlom nakladané ako s vrakom kategórie D.

Ďalej žalovaný namietal, že vozidlo viedol syn žalobcu, s preto o tejto skutočnosti sa žalovaný dozvedel až na základe výzvy zo strany žalobcu, preto ho kontaktoval dňa 20.4.2015, a preto poukázal aj na dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré si žalovaný nespĺnil svoju povinnosť v zmysle § 10 ods. 1 až 4 zákona o PZP.

V posledných vyjadreniach práv. zást. žalovaného uznával časť nároku žalobcu, trval však na jeho znížení. V poslednom písomnom stanovisku /č.l. 150/ navrhoval, aby žalovaný bol zaviazaný k úhrade sumy 500,- eur v 5-tich splátkach po 100,- eur mesačne.

15. Podľa § 10 ods. 1 písm. b/ zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niekt. zák. /PZP/, poistený je povinný písomne oznámiť poisťovateľovi vznik škodovej udalosti do 30 dní po jej vzniku, ak vznikla mimo územia Slovenskej republiky.

16. Podľa § 12 ods. 1 písm. g/ zákona o PZP, poisťovateľ má proti poisťníkovi nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak spôsobil škodu motorovým vozidlom a bez dôvodov hodných osobitného zreteľa porušil povinnosti podľa § 10 ods. 1 až 4.

Podľa § 12 ods. 4 zákona o PZP, právo poisťovateľa na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti podľa odseku 1 alebo 2 sa premlčí do troch rokov odo dňa vyplatenia poistného plnenia.

Ustanovenie § 12 ods. 1 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z. z. o PZP priznáva poisťovateľovi proti poisťníkovi špecifický nárok na náhradu poistného plnenia alebo jeho časti, ktoré za neho vyplatil z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ak porušil (bez dôvodov hodných osobitného zreteľa) povinnosti formulované v § 10 ods. 1 až 4 zákona. Nárok upravený v tomto ustanovení nie je nárokom na náhradu škody vzniknutej poškodenému (ktorým by bola poisťovňa) proti tomu, kto škodu spôsobil; ide o osobitný (originálny) nárok poisťovateľa vyplývajúci z poistného vzťahu založeného poistnou zmluvou.

17. Predpokladmi vzniku nároku poisťovateľa proti poisťníkovi v zmysle § 12 ods. 1 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z. z. je, že poisťovateľ vyplatil poškodenému za poisťníka poistné plnenie z dôvodu škody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a že poistený porušil svoje zákonné povinnosti. Nie je pritom rozhodujúce, či a akým spôsobom bol daný nárok formulovaný v poistnej zmluve, pretože jeho základ je ukotvený v legislatíve, nie v poistnom kontrakte.

18. Námietku premlčania, ktorú žalovaný v priebehu konania vzniesol viackrát, súd vyhodnotil ako nedôvodnú, pretože predmetom sporu nebol uplatňovaný nárok na náhradu škody, ale nárok na náhradu vyplateného poistného plnenia, ktorý sa v zmysle vyššie uvedeného § 12 ods. 4 zákona o PZP premlčí do troch rokov odo dňa vyplatenia poistného plnenia. Z predloženého potvrdenia o vyplatení poistného plnenia vyplýva, že žalobca vyplatil poistné plnenie poškodenému prevodom na účet dňa 08.09.2015, a od tohto dňa začala plynúť trojročná premlčacia doba. Táto premlčacia doba by uplynula dňa 08.09.2018 avšak pred jej uplynutím t. j. dňa 02.07.2018 podal žalobca žalobu na súd, a preto nie je možné považovať nárok žalobcu za premlčaný. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, a to pre porušenie povinnosti vyplývajúcej z ust. § 10 ods. 1 písm. b/ zákona o PZP.

19. Je teda zrejmé, že žalovaný ako poistený mal zákonnú povinnosť ohlásiť poistnú udalosť do 30 dní od jej vzniku a porušením tejto povinnosti sa vystavil riziku postupu poisťovne v zmysle § 12 ods. 1 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z. z. Už v rímskom práve bola prijatá zásada ignorantia iuris non excusat, ktorá znamená, že neznalosť zákona nikoho neospravedlňuje a nevyvíňuje z právnej zodpovednosti za jeho porušenie. Žalovaného ako poisteného zaväzovala povinnosť ohlásiť vznik škodovej udalosti a nesplnenie tejto zákonnej povinnosti nebolo preukázané žiadnymi výnimočnými a osobitnými okolnosťami. Neobstojí teda ani tvrdenie žalovaného, že motorové vozidlo on nešoféroval. Pokiaľ žalovaný nesplnil svoju povinnosť v zmysle zákona, potom bolo plne v kompetencii žalobcu ako poisťovne uplatniť nárok v zmysle § 12 ods. 1 písm. g/ zákona č. 381/2001 Z. z., ktorý mal rovnako zákonný, nie zmluvný základ.

20. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že dňa 17.02.2015 došlo v meste Halifax v Anglicku k dopravnej nehode, keď došlo k stretu vozidla žalovaného s motorovým vozidlom poškodeného tak, ako to vyplýva z podanej žaloby. Žalobca vykonal poistné plnenie v prospech poškodeného v celkovej výške 1.414,00 eur čo preukázal listinnými dôkazmi a následne si uplatnil regresnú náhradu voči žalovanému, ktorý si ako vlastník a poisťník vozidla nesplnil svoju zákonnú povinnosť a túto poistnú udalosť v určenej 30 dňovej lehote žalobcovi neoznámil. Žalobca ma právny vzťah so žalovaným ako poisteným vlastníkom motorového vozidla, ktoré spôsobilo dopravnú nehodu. Žalobca v konaní preukázal splnenie zákonných podmienok na to, aby bol žalovaný zaviazaný nahradiť žalobcovi náhradu poistného plnenia, ktorú za neho žalobca vyplatil z dôvodu vzniknutej škody. Otáznou ostala výška regresnej náhrady, t.j. jej primeranosť.

21. Vzhľadom na povinnosť, uloženú súdu prvého stupňa v zrušujúcom uznesení, venovať osobitnú pozornosť, vzhľadom na dôvod žaloby tomu, či žalobcom uplatnený nárok umožňujúci mu vo vzťahu k poisťníkovi žiadať pri porušení základných povinností náhradu poistného plnenia alebo jeho časti zodpovedá v konkrétnych skutkových okolnostiach princípu primeranosti ako princípu vlastnému európskej právnej kultúre, súd uvádza, že je týmto viazaný, a preto poukazuje na nález Ústavného súdu SR z 31.1.2019, sp. Zn. IV. ÚS 377/2018, ktorým ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd napadnutým

rozsudkom z 28.6.2016 porušil základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení uviedol, že pre splnenie podmienky primeranosti náhrady poisťovateľ má znížiť postihové právo v závislosti od osobných, zárobkových a majetkových pomerov poisteného a od okolností, za ktorých došlo ku škode.

Zdôraznil tiež účel regresnej náhrady, ktorá má plniť výchovný účel, nie existenčne ohroziť poisteného. Podľa názoru ústavného súdu primeranosť náhrady možno ustáliť skúmaním výšky sumy vyplatenej z titulu poistenia /pri zohľadnení či ide o sumu konečnú alebo o sumu, ktorá sa v budúcnosti bude zvyšovať/ zohľadnením okolností, za ktorých škoda vznikla, a tiež skúmaním pomerov toho, kto škodu spôsobil.

Následne NS SR v rozhodnutí 1Cdo/73/2019 zo dňa 16.7.2019 poukázal tiež na tieto skutočnosti.

22. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že v danom prípade ide o sumu konečnú. Pokiaľ ide o okolnosti, za ktorých škoda vznikla, je potrebné zohľadniť, že ku škode došlo len pri vychádzaní z parkoviska, pri cúvaní, nie pod vplyvom alkoholu a na príčine nebola ani rýchlosť jazdy.

Výška sumy vyplatenej z titulu poistenia predstavuje zostatkovú hodnotu poškodeného vozidla, nakoľko išlo o auto s rokom výroby 2002, t.j. v tom čase 13-ročné. Dopravnú nehodu spôsobil syn žalovaného, ktorý sa s poškodeným dohodol na náhrade škody. Žalovaný nebol synom hneď vyrozumený o tejto udalosti a dozvedel sa o nej až z výzvy od žalobcu.

Pokiaľ ide o pomery na strane žalovaného z predloženého peňažného denníka a daňového priznania za rok 2020 /č.l. 159/ vyplýva jeho základ dane v sume 5.084,19, a po uplatnení daňovej straty z predchádzajúcich zdaňovacích období, bol znížený čiastkový základ dane z príjmov v sume 5.084,19 eur. Daň zo základu dane zisteného podľa § 4 ods. 1.písm. a/ zák. o dani z príjmov bola 0,00 eur a celková daň zo základu dane zisteného podľa §4 zákona, z osobitného základu dane podľa § 7 zákona a z osobitného základu dane podľa § 51e zákona bola 100,50 eur / čl. 167/ po započítaní jeho príjmov a výdajov.

Vzhľadom na vykonané dokazovanie, zohľadniac predovšetkým princíp primeranosti súd dospel k záveru, že pri priznaní celej náhrady škody by sa toto minulo účelu regresnej náhrady, ktorá má plniť predovšetkým účel výchovný, nielen represívny, a preto znížil postihové právo a rozhodol tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti rozhodnutia. Súd sa nestotožnil s tvrdením, že žalovaný je povinný uhradiť celú sumu zodpovedajúcu v danom prípade celej zostatkovej hodnote poškodeného vozidla.

S plnením peňažného dlhu súvisí i právo na úrok z omeškania.

23. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa § 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Výška úrokovej sadzby stanovenej ECB v spornom období bola 0,05 %, úrok z omeškania je teda 5,05 % ročne. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr v termíne do 30.12.2015, dňom nasledujúcim po tomto dni sa žalovaný dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu. Súd na základe uvedeného priznal úroky z omeškania v sadzbe 5,05 % ročne tak, ako to vyplýva z výrokovvej časti rozsudku.

25. Podľa § 251 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 cit. zák. ust. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

27. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

28. Žalobca bol v konaní úspešný vo výške 707,- eur, čo činí 50% a žalovaný v rozsahu 707,- eur t.j. tiež 50 %. Úspech strán v spore bol teda rovnaký /50% ku 50%/ . Vzhľadom na uvedený rovnaký čiastkový úspech súd vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, poukazujúc na ust. § 255 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.